

AUSTRHEIM KOMMUNE

Det Kongelige fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004
0030 OSLO

FORSYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
30 MAI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR 200800301-85

Uttale vedr framtidig ansvar for skatteoppgåvane.

Oversender uttale vedr. framtidig ansvar for skatteoppgåvane fra Austrheim kommune.

Austrheim 29.05.08

J. Osen
Jan Olav Osen
rådmann
E. Vilhjalmsson

AUSTRHEIM KOMMUNE

Sakspapir – administrativt vedtak

SAKSGANG			
Styre, utval, råd m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Delegert Rådmannen	29.05.2008	020/08	Jan Olav Osen

Avgjerd av: Saksansv.:	Arkiv: FE-106 Objekt:	Arkivsaknr 08/603
---------------------------	--------------------------	----------------------

Framtidig ansvar for skatteoppgåvene

SAKSTILFANG:

Nr	T	Brevdato	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	20.02.2008	Administrasjonsdepartement et	Høyringsbrev NOU 2007:12
2	I	02.05.2008	KS	Offentlig innkreving Offentlig innkreving (NOU 2007:12) -la staten høre hv kommunene mener

Vedtak:

Austrheim kommune går imot statlegging av skatteinnkrevjing og skatteoppkrevjarfunksjonen m.a. ut i frå:

- Skatteoppkrevjaren i Austrheim kan vise til gode resultat med innkrevjing av skattar og avgifter, det er såleis ikkje noko å hente på statlegging – snarare tvert imot.
- Ein skal med likning ikkje ta innkrevjingsmessige omsyn og vice-versa.
- Det skal vere avstand mellom likning og innkrevjing.
- Distriktpolitiske omsyn vert ivaretatt

Jan Olav Osen-sign.-

Rådmann

Utskrift sendt:

Austrheim, dato: _____ sign.: _____

SAKSUTGREIING:

BAKGRUNN

Stortinget har fleire gongar dei siste ti-åra handsama problemstillinga knyta til skatteinnkrevjarfunksjonen. Ved kongeleg resolusjon av 21. september 2005 oppnemnte regjeringa eit utval for å utgreie den samla offentlege innkrevjingsfunksjonen. Bakgrunnen for utgreiinga er ønske om å forenkle og samordne den offentlege innkrevjinga. Utgreiinga tek òg opp kommunal innkrevjing særskilt, og ender opp med å forslå ei statleggjering av ein viktig del av skatteinnkrevjinga. Dette har Finansdepartementet og Skattedirektoratet foreslått fleire gongar tidlegare. Stortinget har både ved handsaming av St.prp. nr. 44 (ROSA-utgreiinga) i 1994 og ved handsaming av St. prp. Nr. 41 (STRADEC-utgreiinga) i 1996 avvist å statleggjere skatteinnkrevjinga i Noreg. I NOU 2004:12 *Betre skatteoppkrevjing* la fleirtalet her fram eit forslag om statleggjering av skatteinnkrevjinga. Tilnærma alle høyringsuttalane gjekk imot forslaget, og forslaget blei ikkje behandla i Stortinget.

HØYRING

Høyringsbrev NOU 2007:12 Offentleg innkrevjing. Frist 2. juni 2008.

FAKTA

Skattebetalingslova trådde i kraft i 1957, og i den påfølgjande omorganiseringa av likningsforvaltninga fall brikene på plass i den norske skattebetalingsordninga. Frå dette tidspunkt har vi hatt ei effektiv skattebetalingsordning i Noreg med god løysingsgrad, brukarvenleg og fokus på rettstryggleik, og med ein klar arbeidsdeling mellom dei statlege likningskontora og dei kommunale skatteoppkrevjarkontora.

VURDERING

Vurdering av konsekvensar:

Ei statleggjering av skatteinnkrevjinga vil medføre negative effektar ikkje berre for kommunal sektor, men også på nasjonalt nivå.

- Utgreiinga omfattar både offentlegrettslege og privatrettslege krav som tilkjem stat og kommune. Dei tre største offentlege innkrevjarane er Skatteetaten, skatteoppkrevjarane og Toll og avgiftsetaten. Til saman har desse tre offentlege innkrevjarane 95 % av alle krav som er tatt med i utgreiinga. Dei andre 5 % av krava er fordelt på 20 statlege etatar. Det er foreslått at alle krav som ikkje er betalt etter første purring skal overførast til ein ny statleg innkrevjingssentral. Det er i dag samarbeid om innkrevjingsoppgåver mellom Skatteetaten, skatteoppkrevjarane og Toll og avgiftsetaten.

- Norsk skatteinnkrevjing er i verdstoppen. Dei kommunale skatteoppkrevjarane krev inn 99,7 % av all utlikna skatt. Små kommunar har like god innkrevjingsresultat som store kommunar. Dette skuldast at skatteinnkrevjing grunnleggjande dreier seg om kommunikasjon mellom skatteinnkrevjaren og skatteytar. Såleis vil det ikkje vere noko å tene på ei statleggjering av skatteinnkrevjinga.
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga fører til god rettssikring for skatteytarane, mellom anna med at det er etablert eit klart organisatorisk og ansvarsmessig skilje mellom, på den eine sida fastsetjing av skatten (likninga), og på den andre sida innkrevjing av skatten. Avstanden mellom fastsetjing og innkrevjing av skatt er slått fast i eit grunnleggjande prinsipp i tidlegare utgreiingar og Stortingshandsamingar av skatteinnkrevjinga.
- Utvalet foreslår at alle krav som ikkje er betalt etter første purring skal overførast til eit felles register i den nye innkrevjingsetaten. Ei samling av personopplysningar om alle forfalne statlege krav i eit elektronisk register må ein sjå i samband med personopplysningslova og EU direktiv 95/46/EF av 24. oktober 1995. Eit slikt register kan bli oppfatta som stigmatiserande. Ei undersøking utført av Datatilsynet i 1997, gjeldande folk si haldning til personvernet, viste at heile 39 % vurderte opplysningar om betalingsevne som kjenslevare.
- Det er dokumentert at dei kommunale skatteoppkrevjarkontora gjev god brukarservice. Ei landsomfattande undersøking gjort av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at dei kommunale skatteoppkrevjarkontora scorar vesentleg betre enn dei statlege skattekontora når det gjeld tilkomst, kundebehandling, sakshandsamingstid, informasjon og føresetnadane for sakshandsaming.
- Ei statleggjering og sentralisering av skatteinnkrevjinga vil føre til dårlegare tilgang til offentleg tenester i lokalmiljøa. Den føreslegne organiseringa vil føre til at frivillig betaling og tvangsinnekrevjing vil skje i to helt skilte organisasjonar.
- Vidare kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga bidreg til å oppretthalde det kommunale økonomiske sjølvstyret. Det er avgjerande for eit levedyktig lokalt demokrati å kunne påverke eige inntektsgrunnlag. Det skal vere ein positiv samanheng mellom den økonomiske utvikling i lokalt næringsliv og nivået på lokale kommunebudsjett.
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga gjev grunnlag for folkevalt innsyn og kontroll. Statleggjering og sentralisering vil medføre eit "ugjennomsiktleg" system med store, statlege sektorkontor og redusert moglegheit for folkevalt innsyn.
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga har positive distriktpolitiske konsekvensar. Å oppretthalde innkrevjingsmiljø og arbeidsplassar i utkantstrøk inneberer at lokalt næringsliv har kort veg til ein av sine viktigaste, offentlege samarbeidspartnarar. Statleggjering vil innebere sentralisering og ein reduksjon av talet på kontor ned til $\frac{1}{4}$ av i dag.
- Statleggjering av skatteinnkrevjinga vil gje store overgangskostnadar. Det skal etablerast nye kontor med dei etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører. Innsparingane på kommunal side ved å fjerne nokre få tilsette i kvar

commune, som normalt har kontorfellesskap med den kommunale administrasjonen, blir minimale. Tilsetjing, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevjarar vil innebere ei utfordring. Eit forsiktig overslag tilseier eit provenytap på 5 mrd kroner over ein 3-års periode dersom skatteinnkrevjinga blir statleggjort.

- Konsekvensane av ein eventuell statleggjering er mangefull utgreia. Spørsmål om korleis ei eventuell statleggjering skal skje, er ikkje nemnt i utgreiinga. Anbefaling byggjer på utgreiing gjort i Danmark som så langt ikkje har gitt dei gevinstar som var estimert.
- Den føreslalte statlege organisasjonsmodellen gjer til at dagens velfungerande skatteinbettingsordning blir erstatta av statleg tvangsinnkrevjing. Skatteytarane vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkrevjing skiljast frå kvarandre og plasserast i ulike organisasjonar.

KONKLUSJON

Ei statleggjering av innkrevjinga vil føre til:

- Sterk sentralisering
- Provenytap både for stat og kommune
- Innkrevjingsmiljøa i kommunane vert svekka
- Brot i verdikjeda fører til därlegare brukarorientering
- Kommunale oppgåver overførast til staten
- Kommunalt sjølvstyre reduserast
- Vesentlege overgangskostnadar

Det er vanskeleg å sjå korleis framlegg til organisering kan både heve kvaliteten til innbyggjarane og skape kostnadseffektivitet i særleg grad.